

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 5. Proponuntur objectiones contra primam responsionem, & solvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

natura divina, & humana subsistens, est ipsissima Christi persona.

ARTICULUS V.

Proponuntur objectiones contra primam responsionem, & solvuntur.

Objicies 1. Concilium generale quintum can. 4. ubi definitur, unionem hypostaticam factam fuisse secundum compositionem, & ipsam personam Christi compositam esse. *Resp.* Non negamus unionem in Christo factam esse secundum compositionem, & ipsam Christi personam compositam esse ex duabus naturis: sed solum negamus, unionem illam factam esse secundum compositionem absolutam, & Christum compositum esse ex duabus naturis, unum aliquod tertium constituentibus. Itaque ex Conciliis, unio hypostatica est vera compositio, sed compositio hujus ad hoc, ut Durandus loquitur, quia totum aliquod & integrum, manens totum & integrum, unitur cum aliquo, quod ad ejus totalitatem trahitur, & verè sit illius; compositio secundum rationem subsistendi; compositio ratione numeri, seu ratione dualitatis naturarum, in una Verbi natura convenientium.

Item ex Conciliis, Christus est compositus ex duabus naturis, & quidem, ut loquitur Chalcedonense, in unam personam & unam subsistentiam concurrentibus. Concurrent autem in unam personam & unam subsistentiam, non quod constituent aliquod tertium, quod sit persona & subsistentia, sed quia per unionem, ut ait S. Thomas, natura humana inseritur personæ Verbi, cui naturaliter inest natura divina, atque ita eo ipso fit, ut duæ naturæ sint unius personæ, & una sit persona duarum naturarum.

Dices. Concilia docent Christum in duabus & ex duabus naturis subsistere. Ergo, &c. *Resp.* secundum Concilia & Patres, Christum subsistere ex duabus & in duabus naturis, non constituentibus aliquod tertium, sed convenientibus in una persona; ita ut persona quæ ante concursum naturarum unam tantum naturam habebat, post concursum habeat duas. Denique Christus est persona Verbi, duas naturas, divinam & humanam, habens; non haberet autem illas, nisi in unam Verbi personam concurrerent per unionem substantialem, & post concursum inconfusæ & integræ manerent: unde dicitur ex duabus & in duabus naturis subsistere.

Obj. 2. Symbolum Athanasii, in quo dicitur: *Sicut anima rationalis & caro unus est homo: ita Deus & homo unus est Christus.* *Resp.* In eo similitudinem esse, quod sicut anima rationalis, & caro concurrunt in unum hominem, ita divinitas & humanitas concurrunt in unum Christum: at in eo dissimilitudinem esse, quod anima rationalis & caro in unum hominem concurrunt, constituendo aliquod tertium substantiale, quod est unus homo; divinitas verò & humanitas in unum Christum concurrunt, quia duæ illæ naturæ sunt unius & ejusdem personæ, quæ est Deus & homo: homo quidem propter humanitatem, sibi substantialiter unitam in tempore; Deus propter divinitatem, sibi à Patre communicatam in æternitate; atque ita ex divinitate & humanitate unus est Christus, quia unus & idem Deus est per divinitatem, & homo per humanitatem; ad quod non requiritur, ut aliquod tertium ex divinitate & humanitate constituatur, sed sufficit, quod humana natura per unionem hypostaticam sit illius personæ, cujus est natura divina per communicationem & identitatem cum ejus personalitate.

Obj. 3. Sanctum Dionysium in lib. de divinis nominibus, cap. 1. ubi ait: *Ex qua (humanitate) ineffabiliter compositus est simplex Jesus.* *Resp.* Sanctum Dionysium aperte contrarium esse adversariis nostris: nam si simplex est Jesus, quomodo compositus est ex humanitate constituyente aliquod tertium

cum divinitate? Certe talis compositio excludit essentialiter simplicitatem. Itaque Jesus & simplex est, & simul compositus ex humanitate, quia eatenus ex ea compositus est, quatenus post incarnationem non solum in divinitate, sed etiam in ea subsistit, cum ante incarnationem in sola divinitate subsisteret. Item Jesus & simplex est, & compositus ex humanitate, quia ex ea & divinitate compositus est, non ut ex partibus aliquod tertium constituentibus, sed ut ex duabus naturis, convenientibus in una Verbi persona.

Obj. 4. Sanctum Augustinum: sic enim 1. loquitur in epist. 2. ad Volusianum: *Persona hominis mixtura est anime, & corporis; persona autem Christi mixtura est Dei & hominis.* 2. Lib. 13. de Trinitate cap. 17. *Sic Deo conjungi potuit humana natura, ut ex duabus substantiis fieret una persona, ac per hoc jam ex tribus, scilicet Deo, anima, & carne.* 3. In Enchiridio cap. 38. *Utraque substantia, divina scilicet atque humana, Filius est unicus Dei Patris omnipotentis.*

Resp. Ad primum locum Augustini, patere responsionem ex dictis ad secundam objectionem. Ad secundum locum. *Resp.* Ex utraque substantia factam esse unam personam compositam in ratione subsistendi, & ratione numeri, seu dualitatis naturarum in ea convenientium: vel, si vis, ex utraque substantia factam esse unam personam, sed ex divinitate, ut constituyente, & ex humanitate, ut quasi modificante, dando esse hominis: sicut ex subjecto, & accidente fit unum album, ex subjecto quidem ut constituyente, & ex albedine ut modificante, & determinante ad tale esse accidentale. Ad tertium locum patebit responsio ex dicendis ad sequentem objectionem.

Obj. 5. Leonem Magnum in epistol. ad Julianum Coensem Episcopum, ita loquentem: *Cur autem inconveniens, aut impossibile videatur, ut Verbum, & caro, atque anima unus Jesus Christus, & unus Dei hominisque sit Filius, si caro & anima, que dissimilium naturarum sunt, unam faciunt etiam sine Verbi incarnatione personam, cum multo facilius sit, ut hanc unitatem sui atque hominis deitatis præstet potestas, quam ut eam in substantiis suis obtineat solius humanitatis infirmitas?*

Resp. Unum Dei & hominis Filium esse in bono sensu Verbum, & humanitatem; sed Verbum in recto, & humanitatem in obliquo: Christus enim est Verbum homo, & Verbum est homo humanitate: sic in bono sensu album, v. gr. est subjectum, & albedo, subjectum in recto, & albedo in obliquo: nam album est subjectum habens albedinem.

Itaque sicut corpus & anima, collectivè sumpta, sunt unus homo; ita Verbum & humanitas, collectivè sumpta, sunt unus Christus, sed alio & alio modo: nam corpus & anima, collectivè sumpta, sunt ambo in recto unus homo, quia homo est totum ex illis ut partibus suis constitutum, totum autem est in recto suæ partes collectivè sumptæ. At Verbum & humanitas, collectivè sumpta, non sunt ambo in recto unus Christus, quia Christus non est totum ex illis, ut partibus suis constitutum; sed totum, nempe Verbum, habens humanitatem; sicut subjectum, & accidens, collectivè sumpta, non sunt ambo in recto album v. gr. quia album non est totum constitutum ex illis, ut partibus suis, sed est totum nempe subjectum, puta Socrates, affectus albedine.

Quod autem hac nostra responsione satisfiat Leoni Magno, patet ex ejus scopo: solum enim intendit, adversus Eutychem probare divinitatem & humanitatem post incarnationem manere inconfusas simul & indivisas, & ex illis inconfusis simul & indivisis resultare Christum; sive resultet ex illis, ut totum constitutum ex eis, quod volunt adversarii, sive ut totum, ad cujus totalitatem trahitur aliquid, ut nos cum S. Thoma, & aliis antiquioribus Scholasticis volumus: nam post verba quæ nobis objiciuntur, sic statim concludit S. Leo: *Nec Verbum igitur in carnem, nec in Verbum caro mutata est: sed utrumque*

in uno manet, & unus in utroque est, non diversitate divisus, non permixtione confusus, nec alter ex patre, alter ex matre; sed idem aliter ex Patre ante omne principium, aliter de matre in fine seculorum. Sed

Hic obiter pondera, 1. hæc verba: *Nec alter ex patre, alter ex matre*, quæ falsa sunt, si Christus est aliquid tertium ex Verbo & humanitate constitutum. Pondera 2. verba illa: *Sed idem aliter ex Patre ante omne principium, aliter de matre in fine seculorum*, ex quibus apparet, eundem esse terminum utriusque generationis, æternæ scilicet & temporalis. At si Christus non est Verbum humanitatem habens, sed tertium aliquid substantiale, constitutum ex Verbo, & humanitate, terminus generationis temporalis non est Verbum, sed aliquid tertium substantiale, ex Verbo, & humanitate constitutum.

Itaque juxta S. Leonem: *Nec alter ex patre, nec alter ex matre (est) sed idem aliter ex Patre, &c. aliter ex matre, &c.* Quia idem planè, nempe Verbum, est terminus utriusque generationis, sed alio & alio modo: nam per generationem æternam accipit primum esse, nempe esse Verbi, quo constituitur simpliciter, & in esse totius, adedque in esse personæ. Per generationem verò temporalem accipit esse aliquid secundarium, nempe esse hominis, quo constituitur secundum quid, seu in esse subsistentis in humana natura.

Obj. 6. Maxentium in libro adversus Acephalos, cap. 17. ubi ait: *Ex divinitate, & humanitate esse credimus (Christum) tamquam totum ex partibus: partes autem Christi divinitas ejus & humanitas sunt, in quibus & ex quibus per se est.* Ad hunc Maxentii locum, non explicandum, sed corrigendum. R. Id quod habet S. Thomas in 3. dist. 6. qu. 2. art. 3. ad 4. *Quamvis compositio quantum ad aliquid salvetur in incarnatione Verbi, nullo tamen modo est ibi ratio partis: divinitas enim pars esse non potest propter imperfectionem, quæ est de ratione partis. Humana autem natura non potest esse pars, quia compositum non habet, vel etiam quia non causat (formaliter scilicet) esse personæ, quæ dicitur composita.*

Obj. 7. S. Damascenus libro 3. de fide orthodoxa cap. 19. ubi hæc habet: *Nam & due natura unus Christus est, & unus Christus due natura.* R. dist. Unus Christus due naturæ, ambæ in recto, Neg. Una in recto, sed divina, & altera in obliquo, nempe humana, C. vel, si vis, dist. sic. Unus Christus due naturæ, constituentes aliquid tertium substantiale, quod sit Christus, N. Unus Christus due naturæ, quarum una, nempe divina, cum proprietate relativa filiationis constituit illum simpliciter, seu constituit illum in esse totius, & hypostasis; altera verò, quæ, illo in esse totius & hypostasis constituto, trahitur ad ejus totalitatem, eamque quasi modificat, & determinat ad esse hominis, C. Bonitas hujus responsionis patet ex lib. 3. de orthodoxa fide, cap. 7. ubi hæc leguntur verba: *Ita ut ipsa Dei Verbi hypostasis carni hypostasis extiterit.* Igitur ex Damasceno, persona Verbi est hypostasis humanitati assumptæ, adedque est totum aliquid, & integrum respectu humanitatis assumptæ, cujus proinde nec est, nec potest esse compars; unde cum ea nec constituit, nec constituere potest aliquid tertium substantiale.

Supereft igitur, ut juxta S. Doctorem, unus Christus sit due naturæ concurrentes in una persona, Verbi scilicet, & unus sit; quia in una persona concurrunt; quam personam component in ratione subsistenti, hoc ipso quod illam in duabus naturis subsistere faciunt per concursum suum.

Objicies denique rationem. Compositio absoluta, quæ est compositio hujus ex his, aliud non est, quam realis conjunctio extremorum, realiter distinctorum, ad constituendum unum per se simpliciter. Atqui in Christo habetur talis conjunctio, Ergo, &c. R. neg. min. Nam in Christo Verbum & humanitas non con-

junguntur ad constituendum unum per se simpliciter, hoc enim est impossibile; sed ut persona subsistens in natura divina, subsistat etiam in humana, & ita una & eadem persona sit Deus & homo.

At inquit 1. Ubicumque est compositio hujus ad hoc, est etiam compositio hujus ex his: sic v.g. non potest dari compositio albedinis ad parietem, quin exurgat aliquid tertium ex illis constitutum. R. neg. maj. universaliter sumptam, & ejus exemplum. Sed ad pleniori difficultatis solutionem.

Nota. Duplex distingui potest compositio hujus ad hoc. Prima est compositio partis ad partem; & ubicumque est talis compositio, est etiam compositio hujus ex his. Secunda est compositio alicujus totius ad aliquid, quod trahitur ad ipsum, & sit ipse, ut compositio subjecti ad accidentis, & suppositi ad naturam aliquam; & cum tali compositione numquam est compositio hujus ex his. At compositio hujus ad hoc, quæ reperitur in Christo, est compositio totius, seu suppositi divini ad naturam humanam, quæ trahitur ad ejus totalitatem, & sit natura illius. Ergo, &c.

At inquit 2. Omnis unio essentialiter ordinatur ad faciendum aliquid unum ex extremis: non unum simplicitate: ergo unum compositione. Ergo, &c. *Resp. neg. antec.* Nam unio accidentis cum subjecto non ordinatur ad faciendum unum ex subjecto & accidente, sed ad faciendum, ut accidentis sit suum subjecti, & subjectum per accidentis tali modo se habeat; sic pariter unio personæ Verbi cum humanitate non ordinatur ad faciendum aliquid unum simpliciter ex Verbo & humanitate, sed ad faciendum, ut humanitas sit sua personæ Verbi, & persona Verbi sit homo per humanitatem.

At inquit 3. Christus vel est unum per se, vel unum per accidentis. Non est unum per accidentis. Ergo est unum per se: ergo est aliquid tertium constitutum ex Verbo & humanitate. *Resp. neg. secundam consequentiam.* Nam Christus est unum per se: non quia est aliquid tertium, ex Verbo & humanitate constitutum, sed quia est suppositum divinum: nam omne suppositum est unum per se.

At inquit 4. Christus, quia Christus, est unum per se simpliciter: ergo quia Christus, est aliquid tertium constitutum ex extremis. *Resp. neg. ant.* Nam Christus, quia Christus, est suppositum divinum subsistens in humana natura, ac proinde non est unum per se simpliciter, sed unum per se cum addito, unum scilicet per se existens in natura sibi addita: sic album, quia album, non est unum per se simpliciter, sed unum per se cum addito, nempe suppositum tali modo se habens, unum per se modificatum. Christus igitur non est aliquid tertium substantiale, ex Verbo & humanitate constitutum, sed persona Verbi subsistens in humana natura: unde Christus dicit quidem Verbum & humanitatem, sed Verbum tamquam aliquid totum substantiale, & humanitatem tamquam aliquid, quod est in illo toto, & illius per unionem substantialem.

DISPUTATIO IV.

De persona assumente, & natura assumpta.

ARTICULUS PRIMUS.

Utrum sola persona Verbi assumpsit humanitatem?

RESPONSIO.

Sola persona Filii assumpsit humanitatem.

Prob. 1. Generaliter ex Scripturis, Symbolis, Conciliis, & Patribus: quoriscumque enim loquuntur de mysterio Incarnationis, de sola persona Filii dicunt, quod incarnata sit: hoc autem de sola persona